

SF Bios remissvar på promemorian *Framtidens filmpolitik* (Ds 2015:31)

SF Bio AB ("SF Bio") har getts möjlighet att inkomma med remissvar och lämna synpunkter på regeringens förslag till *Framtidens filmpolitik*, Ds 2015:31.

SF Bio ställer sig bakom Sveriges Biografägareförbunds remissvar i sin helhet, där SF Bio ingår i egenskap av medlem. Utöver de synpunkter som framförs där, vill SF Bio även särskilt lyfta fram följande synpunkter av särskild vikt för SF Bio som företag.

Sammanfattning

SF Bios syn på svensk film

- SF Bio anser att den breda svenska biografvisade filmen måste fortsätta att ha en huvudroll i den framtida svenska filmpolitiken och filmskapandet, och inte reduceras till att bara omfatta "rörliga bilder". Vi tror också att samarbete i branschen är bättre än en helstatlig filmpolitik.
- SF Bio tar, och vill fortsatt vara med och ta, ansvar för att bra, bred svensk film produceras och når en stor publik – och det görs bäst i en samarbetsmodell där alla branschens aktörer är med och tar ansvar samt bidrar med sin kompetens såsom i dagens Filmavtal.
- SF Bio anser att svensk barnfilm bör vara ett prioriterat område för den svenska filmpolitiken och vi är beredda att fortsätta på den inslagna vägen genom att på olika sätt stötta produktion och visning av barnfilm.

SF Bios kompletterade synpunkter på promemorian *Framtidens Filmpolitik*

- Det förslag som regeringen presenterat i promemorian är ofullständigt och saknar avgörande analys och beskrivningar av hur den nya filmpolitiken i praktiken ska organiseras och fungera.
- SF Bio efterlyser därför en diskussion och analys om hur staten och filmbranschen ska hantera de uppgifter och utmaningar som tidigare lösts inom ramen för avtalet, men som med den filmpolitik som föreslås i promemorian behöver nya lösningar.
- SF Bio är negativa till förslaget om höjd moms på biobesök, vilket inte bara riskerar att påverka hela branschens viktigaste intäktskälla och de konsumenter som redan betalar mycket för att se film, utan också attraktiviteten i biobesöket, vår repertoar, våra investeringsbeslut och vår lönsamhet.
- Hur, när och var en film visas måste helt vara en fråga för filmens producent och skapare att bestämma. Det signaler som har getts om att staten ska styra över hur länge en film exempelvis får visas på biograf, eller distribueras på en annan plattform, är därför djupt oroväckande.
- Flera av de förslag på ny filmpolitik som regeringen presenterat i promemorian innebär omfattande konsekvenser för filmbranschens ekonomiska förutsättningar och flöden. Promemorian innehåller dock ingen konsekvensanalys där regeringen tittar närmare på förslagets ekonomiska konsekvenser, vilket är djupt oroväckande.
- Situationen i Sverige vad gäller illegal streaming och fildelning av film är fortsatt allvarlig och den enskilt största utmaningen för svensk film. Ett fortsatt kraftfullt arbete för att stoppa den illegala spridningen av film på nätet är av avgörande betydelse för den svenska filmbranschens långsiktiga livskraft.

1. SF Bios syn på svensk film

Svensk film på bio

SF Bio anser att den breda svenska biografvisade filmen måste fortsätta att ha en huvudroll i den framtida svenska filmpolitiken och filmskapandet, och inte reduceras till att bara omfatta "rörliga bilder". Vi tror också att samarbete i branschen är bättre än en helstatlig filmpolitik.

SF Bio (t o m 1998 en del av Svensk Filmindustri) har lång erfarenhet av att visa svensk film på bio. Genom åren har vi sett stora framgångar som den svenska filmen haft på biograferna. Våra biobesökare älskar svensk film när den är som bäst och också anpassad för en bred publik. Det finns många exempel på detta, med skämt och allvar i filmer som Sällskapsresan och Såsom i himmelen och liknande till framgångsrika boksuccéer som filmats. Vi behöver bara nämna Millenniumtrilogin och Hundraåringen för att ta några exempel. Dessa är bara några exempel på hur bred svensk film hittar sin publik på biograferna.

När vi har bra svenska filmer att visa, då kommer också biopubliken. Det är många gånger den publik som kanske gör sitt årliga besök på biografen och då ofta i sällskap med släkt och vänner. Många lägger in ett biobesök under julhelgen och då gärna på en bred familjefilm – något som inte minst framgångarna med Sune-filmerna också visar. Dessa filmer är oerhört viktiga för att hålla uppe biointresset hos den stora publiken som kanske inte går så ofta, men som när de går, gärna ser en bra svensk film.

För att fortsätta kunna leverera och visa bra svensk film på biograferna krävs en samverkan mellan alla delar i visningskedjan, att branschen själva kan bestämma över visningsfönster och en långsiktighet som måste sträcka sig bortom årliga budgetar och regeringsskiften.

Att frånga avtalsmodellen och arbeta i olika silos samtidigt som man lägger ansvaret i händerna på politikerna tror vi kommer att bli negativt för utvecklingen när det gäller den typ av film som efterfrågas. Det är filmer som alla talar om, som får mediauppmärksamhet, som man vill gå och se på bio och som också genererar ännu mer pengar tillbaka till den kreativa processen.

Det är också viktigt att biografen som kulturbärare behåller sin status som det viktiga fönstret för att se bra svensk film. Att lägga en högre moms på biografföreställningar jämfört med teater- och konserter är att ge signaler om att det är skillnad på kultur och kultur.

SF Bio och den svenska filmen

SF Bio tar, och vill fortsatt vara med och ta, ansvar för att bra, bred svensk film produceras och når en stor publik – och det görs bäst i en samarbetsmodell där alla branschens aktörer är med och tar ansvar samt bidrar med sin kompetens, såsom i dagens Filmavtal.

Som en av de största aktörerna inom den svenska filmbranschen har vi alltid tagit ett helhetsansvar för filmen, vilket innebär att vi inte bara har visat filmerna, utan ibland också deltagit i processen från filmens tillblivelse till dess lansering. Modellen med ett filmavtal gör att know-how hos marknadens aktörer kan tas tillvara; biografbesökarens beteende och preferenser, statistik över besök och nöjdhet med filmen, tidsmässig placering av filmpremiären så att krockar med andra filmer undviks. Det är många gånger ett komplicerat pussel som skall läggas för att en film skall få sin rätta plats på biograferna – alltifrån lämpliga premiärdatum och salonger till marknadsföring och lansering.

Eftersom vi alltid känt ett ansvar för den svenska filmen har vi också gett plats åt filmer som kanske inte uppfyller de kommersiella kraven men som är angelägna för att erbjuda våra kunder både bredd och djup i utbudet. Redan för några år sedan gjorde vi utfästelsen att låta all film som fått stöd av

Svenska Filminstitutet få biopremiär oavsett filmens kommersiella potential – ett resultat av att vi känner vårt ansvar för det filmavtal som vi verkar inom.

SF Bio och barnfilmen

SF Bio anser att svensk barnfilm bör vara ett prioriterat område för den svenska filmpolitiken och vi är beredda att fortsätta på den inslagna vägen genom att på olika sätt stötta produktion och visning av barnfilm.

Svensk barnfilm är en fantastisk framgångssaga på de svenska biograferna. Alla har idag en relation till svensk barnfilm genom filmatisering och visning av Astrid Lindgrens berättelser och även många andra filmer – ofta baserade på böcker – har nått en stor publik, t ex Pettson & Findus, Sune, Alfons Åberg för att nämna några. Framtidens filmkonsumenter är dagens barn och SF Bio vill genom ett antal åtgärder prioritera framtagandet och visning av bra svensk barnfilm samt erbjuda möjligheten för barn att se film i den miljö som gör filmen bäst rättvisa.

2. SF Bios kompletterande synpunkter på promemorian *Framtidens filmpolitik*

Som påpekats ovan ställer sig SF Bio bakom Sveriges Biografägareförbunds remissvar i sin helhet, där SF Bio ingår i egenskap av medlem. Utöver de synpunkter som framförs där, vill SF Bio även särskilt lyfta fram följande synpunkter av särskild vikt för SF Bio som företag.

Regeringens förslag är ofullständigt

Det förslag som regeringen presenterat i promemorian är ofullständigt och saknar avgörande analys och beskrivningar av hur den nya filmpolitiken i praktiken ska organiseras och fungera.

Promemorian ger exempelvis inga svar på finansieringens storlek eller fördelningen mellan olika stödformer. Inte heller ges någon närmare beskrivning av hur den nya myndigheten ska fungera, vilket är helt avgörande för att få förståelse för den politik som föreslås. SF Bio anser därför inte att det är möjligt att ha närmare synpunkter på den typen av frågor nu, men vi vill framföra att det är mycket viktigt att regeringen snarast ger närmare besked om detta för att vi ska kunna ta ställning till konsekvenser och effekter för svensk film. Detta remissvar är av detta skäl inriktat på de övergripande frågorna om filmpolitikens grundläggande organisering och prioriteringar.

Höj inte biografens kultur moms

SF Bio är negativa till förslaget om höjd moms på biobesök, vilket inte bara riskerar att påverka vår lönsamhet, våra investeringsbeslut, vår repertoar och attraktiviteten i biobesöket, utan också hela branschens viktigaste intäktskälla och de konsumenter som redan betalar mycket för att se film.

En höjd moms på biobesök skulle få flera betydande följdkonsekvenser för såväl vår verksamhet som branschen som helhet.

- **Risk för att smal film missgynnas.** En höjd moms på biobesök ökar risken för att SF Bio måste prioritera bredare filmer och "säkra kort" i repertoaren, för att motivera investeringar i nya salonger och ny teknik. Detta drabbar i sin tur smalare filmer, och i många fall svenska produktioner, som ofta innebär ett större risktagande och lägre besökstal en bredare filmer.
- **Minskade investeringar i salonger och ny teknik.** De investeringsbeslut i upprustning, ny teknik och nybyggnation av biografier som SF Bio fattar löpande, bygger på antaganden om biobesöksnivåer och lönsamhet i framtiden. En höjd moms på bio skulle förändra dessa antaganden och minska möjligheten för SF Bio att fortsätta expandera och utveckla

verksamheten i samma takt som idag. På sikt riskerar det att drabba attraktiviteten i biobesöket, och därmed även intjäningen för hela filmbranschens viktigaste intäktskälla.

- **Minskade intäkter i branschen som helhet.** Biografen är filmbranschens viktigaste visningsfönster. Trots att biobesöken svarar för knappt 3 procent av filmvisningarna i Sverige, så står biointäkterna för nästan hälften av slutkundsintäkterna i branschen och andelen växer. Biografen är det visningsfönster som uppvisat störst motståndskraft mot den illegala spridningen som drabbat hyr- och köpfilmmarknaden hårt. Biografen spelar också en viktig roll för att marknadsföra filmer som sedan går upp i andra visningsfönster. Att bevara attraktiviteten i biobesöket är av största vikt för filmens både ekonomi och genomslag. Om intäkterna från biografen sjunker, innebär det också ett ökat risktagande för distributörer, producenter och finansierare som investerar i filmproduktioner. Det skulle i sin tur drabba förutsättningarna för att finansiera framtida svenska filmproduktioner ytterligare.

Höjd moms på biobesök, och därmed för den grupp som redan bidrar med avgörande intäkter för branschen och för finansieringen av nya filmproduktioner, är en obegriplig åtgärd om avsikten är att säkerställa en långsiktigt livskraftig svensk filmbransch med hög kvalitet och tillgänglighet.

[Bristande konsekvensanalys av förslagets påverkan på filmbranschens ekonomi](#)

Flera av de förslag på ny filmpolitik som regeringen presenterat i promemorian innebär omfattande konsekvenser för filmbranschens ekonomiska förutsättningar och flöden. Promemorian innehåller dock ingen konsekvensanalys där regeringen tittar närmare på förslagets ekonomiska konsekvenser, vilket är djupt oroväckande.

Att investera i en filmproduktion är förknippat med stor risk och osäkerhet, för producenter, distributörer och visningsfönster, avseende framtida intäkter. Regeringens förslag ökar den osäkerheten ytterligare genom att dels öka beskattningen av biobesöken som är den viktigaste intäktskällan i branschen, och dels på kort sikt genom att inte vara tydlig med hur stort det nya stödet kommer att vara eller vilka kriterier som ska gälla för fördelningen.

Svensk film riskerar att hamna i ett vakuum på kort sikt, där filmprojekt skjuts upp eller läggs ned på grund av osäkerheten kring intäkterna i det nya systemet, men det finns också en överhängande risk på lång sikt att intäkterna i filmen ekosystem fortsätter att minska i en nedåtgående spiral när biografernas bidrag sjunker.

Ett så stort ingrepp i svensk filmpolitik och bransch som regeringen föreslår bör inte genomföras utan att en omfattande konsekvensanalys först genomförs.

[Avsaknad av nya lösningar på frågor som tidigare hanterats av avtalet](#)

SF Bio efterlyser därför en diskussion och analys om hur staten och filmbranschen ska hantera de uppgifter och utmaningar som tidigare lösts inom ramen för avtalet, men som med den filmpolitik som föreslås i promemorian behöver nya lösningar.

Regeringen ger i promemorian uttryck för en syn på Filmavtalet som enbart en finansieringsmodell. Filmavtalet har dock fungerat som en modell och symbol för ömsesidigt ansvarstagande och samarbete inom filmbranschen, samt mellan bransch och stat. Som exempel kan nämnas den omfattande statistikinsamling som flera olika aktörer i branschen genomför varje år som en del av avtalet. Regeringens förslag brister i analysen vad avser dessa typer av gemensamma ansvar och åtgärder som etablerats genom Filmavtalet, och detta måste utredas noggrant innan ett förslag på nytt system utformas och övervägs.

Nej till statlig inblandning i visningsfönstersystemet

Hur, när och var en film visas måste helt vara en fråga för filmens producent och skapare att bestämma. Det signaler som har getts om att staten ska styra över hur länge en film exempelvis får visas på biograf, eller distribueras på en annan plattform, är därför djupt oroväckande.

Den absoluta majoriteten av alla filmer som produceras i Sverige och internationellt har inte premiär på biograf. Men biografen är ett omistligt premiumfönster båda avseende intäkter och skyltfönster för senare visning för de absolut största produktionerna. Ett politiskt regleringsintrång i detta skulle vara ytterst skadligt. Varje fönster har dessutom sina särskild konstnärliga möjligheter och förutsättningar och detta tas hänsyn till, från manusförfattare till slutproduktion av filmen. Politiska pekpinor för hur våra filmer ska visas skulle vara både ett konstnärligt och kommersiellt intrång i visningsfriheten.

Problemet med piratkopieringen kräver kraftfullare åtgärder

Situationen i Sverige vad gäller illegal streaming och fildelning av film är fortsatt allvarlig och den enskilt största utmaningen för svensk film. Ett fortsatt kraftfullt arbete för att stoppa den illegala spridningen av film på nätet är av avgörande betydelse för den svenska filmbranschens långsiktiga livskraft.

Användningen av illegala nedladdnings- och streamingtjänster i Sverige är fortsatt omfattande enligt en undersökning av Novus opinion och Film- och TV-branschens samarbetskommitté, publicerad i maj 2015. Den visar att en av tre svenskar använder idag illegala tjänster för att se film eller tv. Sammanlagt ser dessa hela 280 miljoner filmer och tv-program årligen genom de illegala tjänsterna. Användandet är särskilt utbrett bland yngre, där hela sex av tio mellan 16 och 29 år använder illegala tjänster för att se film och tv. Om det illegala användandet begränsades skulle det innebära stora möjligheter för svensk film. Enligt Novus opinions undersökning (maj 2015) skulle var tredje film som idag ses illegalt ha köpts på laglig väg om de illegala tjänsterna inte fanns tillgängliga. Ett fortsatt arbete med att stoppa den illegala spridningen av film på nätet är därför av avgörande betydelse för den svenska filmbranschens långsiktiga livskraft.

Om SF Bio

SF Bio är Nordens ledande biografföretag och ingår i Nordic Cinema Group tillsammans med SF Kino i Norge, Finnkino i Finland och Forum Cinemas i Estland, Lettland och Litauen. Nordic Cinema Group bildades 2013 och ägs av Bridgepoint och Bonnier AB. SF Bio har 34 anläggningar i 21 kommuner och det görs ca 12 miljoner biobesök per år i de 235 salongerna och vi sysselsätter ca 1 200 personer.

År 2014 bidrog biografintäkterna till filmavtalet med sammanlagt 152 mkr (Sveriges producenters andel av detta är 8-10 mkr). Detta motsvarar nära 68 % av branschens totala finansiering om 224 mkr. Staten stod för resterande 200 mkr av avtalets sammanlagda finansiering på 424 mkr.

Solna den 30 juli 2015

Maria Skoglund, VD SF Bio AB